

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0123/2010

23.4.2010

PRANEŠIMAS

dėl būtinybės parengti ES Pietų Kaukazo strategiją
(2009/2216(INI))

Užsienio reikalų komitetas

Pranešėjas: Evgeni Kirilov

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
TARPTAUTINĖS PREKYBOS KOMITETO NUOMONĖ.....	17
PRIEDAS	20
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	23

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl ES Pietų Kaukazo strategijos (2009/2216(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Pietų Kaukazo, įskaitant 2007 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl Europos kaimynystės politikos (EKP)¹ stiprinimo, taip pat į 2008 m. sausio 17 d. rezoliucijas dėl veiksmingesnės ES politikos Pietų Kaukazo regiono atžvilgiu² ir dėl Juodosios jūros regiono politikos³,
- atsižvelgdamas į savo naujausias 2009 m. gruodžio 17 d. rezoliucijas dėl Azerbaidžano: saviraiškos laisvė⁴, 2008 m. rugsėjo 3 d. rezoliuciją dėl Gruzijos⁵; 2008 m. birželio 5 d. rezoliuciją dėl padėties Gruzijoje pablogėjimo⁶; ir 2008 m. kovo 13 d. rezoliuciją dėl Armėnijos⁷,
- atsižvelgdamas į Komisijos 2008 m. gruodžio 3 d. komunikatą „Rytų partnerystė“ Europos Parlamentui ir Tarybai (COM/2008/0823),
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 7 d. vykusio Prahos Rytų partnerystės aukšto lygio susitikimo bendrą deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio mėn. kartu su Armėnija, Azerbaidžanu ir Gruzija priimtus EKP veiksmų planus ir į Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę (EKPP), glaudžiai susijusią su EKP veiksmų planų įgyvendinimu,
- atsižvelgdamas į EKP pažangos Armėnijoje, Azerbaidžane ir Gruzijoje ataskaitas, kurias Komisija priėmė 2009 m. balandžio 23 d.,
- atsižvelgdamas į šalių 2007–2013 m. strategijos dokumentus ir į 2007–2010 m. nacionalines orientacines programas pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę (EKPP), skirtą Armėnijai, Azerbaidžanui ir Gruzijai,
- atsižvelgdamas į EKPP programinių dokumentų, skirtų Armėnijai, Azerbaidžanui ir Gruzijai, laikotarpio vidurio apžvalgą,
- atsižvelgdamas į partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimus, 1996 m. sudarytus su Armėnija, Azerbaidžanu ir Gruzija,
- atsižvelgdamas į susijusias Europos Tarybos parlamentinės asamblėjos (angl. PACE) stebėsenos ataskaitas,

¹ OL C 282E, 2008 11 6, p. 443.

² OL C 41E, 2009 2 19, p. 53.

³ OL C 41E, 2009 2 19, p. 64.

⁴ Priimti tekstai, P7_TA(2009)0120.

⁵ OL C 295E, 2009 12 4, p. 26.

⁶ OL C 285E, 2009 11 26, p. 7.

⁷ OL C 66E, 2009 3 20, p. 67.

- atsižvelgdamas į Tarptautinės faktų nustatymo komisijos konfliktui Gruzijoje tirti ataskaitą, paskelbtą 2009 m. rugsėjo 30 d. (Tagliavini ataskaita),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir Tarptautinės prekybos komiteto nuomonę (A7-0123/2010),
- A. kadangi Užsienio reikalų taryba 2009 m. gruodžio 8 d. susitikime dar kartą patvirtino ES ketinimą visame Pietų Kaukaze skatinti stabilumą, bendradarbiavimą, gerovę ir tinkamą valdymą, įskaitant techninės pagalbos programų įgyvendinimą,
 - B. kadangi dėl 2008 m. rugpjūčio mėn. karo Gruzijoje, dėl sėkmingo ES įsikišimo siekiant sudaryti Paliaubų susitarimą ir dėl atsiradusio didžiulio poreikio toliau dalyvauti siekiant, kad jis būtų visiškai įgyvendintas, sustiprėjo ES vaidmuo užtikrinant saugumą šiame regione, nes ji dislokavo ES stebėsenos misiją, pradėjo įgyvendinti pagrindinę pokario pagalbos programą ir pradėjo karo priešasčių ir jo eigos faktų nustatymo misiją;
 - C. kadangi 2009 m. suaktyvėjo derybos dėl Kalnų Karabacho konflikto sureguliuavimo, kurios vyko tarpininkaujant Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Minsko grupei,
 - D. kadangi asmenims, prievarta perkeltiems į kitas vietas iš konflikto zonų Pietų Kaukaze, vis dar neleidžiama grįžti į namus; kadangi šios trys šalys vykdo jų pabėgėlių ir šalies viduje perkeltųjų asmenų integracijos programas, bet vis dar susiduria su daug kliūčių; kadangi atitinkamos valdžios institucijos spręsdamos konfliktus neturėtų, kaip politinių priemonių, naudoti pabėgėlių ir šalies viduje perkeltųjų asmenų,
 - E. kadangi tai, kad Armėnija ir Turkija 2009 spalio mėn. pasirašė protokolus dėl diplomatinių santykių užmezgimo ir vystymo, taip pat dėl bendros sienos atidarymo, suteikė nemaža vilčių, tačiau jie nebuvo ratifikuoti,
 - F. kadangi išaldyti konfliktai kliudo ekonominei ir socialinei raidai ir trukdo gerinti gyvenimo lygį Pietų Kaukazo regione, taip pat iki galo įgyvendinti pagal EKP vykdomą Rytų partnerystės programą; kadangi taikus konfliktų sprendimas būtinas siekiant užtikrinti stabilumą kaimyninėse ES šalyse; kadangi ir toliau reikėtų stengtis nustatyti bendrų interesų, kurie padėtų įveikti skirtumus, palengvintų dialogą ir skatintų regionų bendradarbiavimą, sritis,
 - G. kadangi ES santykiuose su Pietų Kaukazo valstybėmis vadovaujasi suverenumo ir teritorinio vientisumo principais,
 - H. kadangi Rytų partnerystė suteikia naujų dvišalių santykių stiprinimo galimybių, taip pat galimybę pradėti daugiašalį bendradarbiavimą,
 - I. kadangi įgyvendinant Rytų partnerystę siekiama spartinti reformas, teisės aktų derinimą ir ekonominę integraciją bei teikti apčiuopiamą paramą šalių partnerių valstybingumui ir teritoriniam vientisumui stiprinti, kaip pagrindą taikant sąlygų laikymosi, diferenciacijos ir bendros atsakomybės principus, taip pat siekiama rengti derybas dėl naujų asociacijos

susitarimų, kuriems reikės gauti Europos Parlamento pritarimą,

- J. kadangi, siekiant šių šalių suartėjimo su ES, oficialiai įsteigta ES ir Rytų partnerystės šalių EURONEST parlamentinė asamblėja, kaip pagrindinė daugiašalė intensyvesnio tarpparlamentinio dialogo tarp Europos Parlamento ir šešių ES Rytų partnerių, tarp jų Armėnija, Azerbaidžanas ir Gruzija, priemonė,
- K. kadangi padėtis Pietų Kaukazo regione reikalauja parengti dar aktyvesnę ES dalyvavimo šiame regione politiką ir kadangi pradėjus įgyvendinti Rytų partnerystę ir įsigaliojus Lisabonos sutarčiai atsirado puiki galimybė persvarstyti ES strategiją, skirtą Pietų Kaukazui,
 - 1. dar kartą patvirtina, jog svarbiausias ES tikslas šiame regione – siekti, kad Armėnija, Azerbaidžanas ir Gruzija taptų atviros, taikios, stabilios ir demokratiškos šalys, pasirengusios palaikyti gerus kaimyniškus santykius regione ir pakeisti Pietų Kaukazą į regioną, kuriam būdinga ilgalaikė taika, stabilumas ir gerovė, ir ateityje šias šalis labiau įtraukti į Europos politiką; mano, kad siekiant šio tikslo ES turi imtis vis aktyvesnio politinio vaidmens ir parengti strategiją, sujungiančią vadinamąją švelniąją galią ir tvirtą požiūrį, kuri būtų derinama su regiono šalimis ir būtų papildoma dvišale politika;

Saugumo klausimai ir taikus konfliktų sprendimas

- 2. pabrėžia, kad visų konfliktų šiame regione atvejais *status quo* nepriimtinas ir jo reikia atsisakyti, nes dėl jo kyla nuolatinis įtampos paaštrėjimo ir ginkluotų karo veiksmų atnaujinimo pavojus; mano, kad visos šalys turėtų aktyviai siekti stabilumo ir taikos; remia tarptautines programas ir pilietinės visuomenės dialogą, kaip priemones konfliktams spręsti ir nesutariančių šalių tarpusavio pasitikėjimui skatinti; pabrėžia, kad ES tenka svarbus vaidmuo padedant kurti kultūrų dialogu grindžiamą aplinką regione, taip pat užtikrinant atitinkamą JT Saugumo Tarybos rezoliucijų, įskaitant JT Saugumo Tarybos rezoliucijos Nr. 1325 (2000) įgyvendinimą;
- 3. pažymi, kad siekiant valdyti ir spręsti konfliktus, taip pat vykdyti pagrindinius dialogus, be kita ko, būtina pripažinti visų susijusių šalių ir bendruomenių teises ir teisėtus interesus, atvirai apžvelgti praėjusius įvykius ir vienodai juos suvokti, stengtis įveikti neapykantą ir baimę, būti pasirengus priimti kompromisus ir atsisakyti maksimalistinių pozicijų, atsisakyti revanšistinio požiūrio ir būti pasirengus svarstyti esmines nuolaidas tam, kad galėtų stiprėti stabilumas ir gerovė;
- 4. pažymi, kad svarbu išvengti konfliktų, taip pat ir taikant tokias priemones kaip pagarba visų nacionalinių mažumų atstovų teisėms, religinių pažiūrų tolerancija ir pastangos stiprinti socialinę ir ekonomikos sanglaudą;
- 5. pabrėžia, kad išorės veikėjai turi naudoti savo galią ir įtaką taip, kad nepažeistų tarptautinės teisės, įskaitant žmogaus teisių teisę; mano, kad reikėtų siekti tolesnio subalansuoto išorės veikėjų bendradarbiavimo regione tam, būtų lengviau taikiai spręsti konfliktus; mano, jog nepriimtina, kad bet kuriems išorės veikėjams būtų taikomos Pietų Kaukazo suverenumo ir teritorinio vientisumo pripažinimo sąlygos;

Kalnų Karabacho konfliktas

6. palankiai vertina spartų derybų dėl Kalnų Karabacho konflikto tempą, apie kurį galima spręsti iš to, kad 2009 m., atsižvelgiant į Maskvos deklaraciją, įvyko šeši Armėnijos ir Azerbaidžano prezidentų susitikimai; be to, ragina dalyvaujančias šalis dėti daugiau pastangų siekiant per artimiausius mėnesius taikos derybose išspręsti konfliktą, rodyti konstruktyvesnį požiūrį ir atsisakyti noro nuolat stengtis išlaikyti jėgas, o ne tarptautinio teisėtumo priemonėmis pasiektą *status quo*, kuris skatina nestabilumą ir pratęsia karo paliestų vietos gyventojų kančias; smerkia sprendimo karinėmis priemonėmis idėją ir sunkias jau panaudotas karinės jėgos pasekmes ir ragina abi šalis vengti bet kokio tolesnio 1994 m. susitarimo dėl ugnies nutraukimo pažeidimo;
7. visiškai pritaria ESBO Minsko grupės pirmininkų tarpininkavimui, pagrindiniams principams, pateiktiems vadinamajame Madrido dokumente, ir 2009 m. liepos 10 d. pareiškimui, kurį baigiantis Didžiojo aštuoneto (G8) šalių susitikimui Akviloje pateikė Minsko grupei pirmininkaujančios šalys; ragina tarptautinę bendruomenę parodyti drasą ir politinę valią siekiant padėti įveikti likusias kliūtis, kurios trukdo pasiekti susitarimą;
8. yra labai susirūpinęs dėl to, kad šimtai tūkstančių pabėgėlių ir šalies viduje perkeltųjų asmenų, palikusių savo namus per Kalnų Karabacho karą ar dėl susijusių su šiuo karu priežasčių, vis dar gyvena kitur ir jie negali naudotis savo teisėmis, įskaitant teisę grįžti, nuosavybės teises ir teisę į asmeninį saugumą; ragina visas šalis vienareikšmiškai ir besąlygiškai pripažinti šias teises ir tai, kad reikia skubiai pripažinti ir skubiai spręsti šią problemą taikant tarptautinės teisės principus; šiomis aplinkybėmis reikalauja išvesti visas Armėnijos pajėgas iš visų okupuotų Azerbaidžano teritorijų, kad šalies viduje perkeltiems gyventojams būtų sudarytos sąlygos grįžti į namus, ir reikalauja, kad būtų organizuotos tarptautinės pajėgos siekiant pereinamuoju laikotarpiu suteikti reikiamas saugumo garantijas, kad šalies viduje perkeltieji asmenys galėtų grįžti į namus ir kad būtų išvengta tolesnių konfliktų, susijusių su benamių problema; ragina Armėnijos ir Azerbaidžano valdžios institucijas ir atitinkamų bendruomenių vadovus parodyti, kad praktinėmis parengiamosiomis perkeltųjų asmenų grąžinimo priemonėmis jie stengiasi prisidėti kuriant taikius įvairių etninių grupių santykius; mano, kad padėti, susijusių su šalies viduje perkeltais asmenimis ir su pabėgėliais, reikėtų spręsti laikantis tarptautinių standartų atsižvelgiant į neseniai Europos Tarybos parlamentinės asamblėjos (angl. PACE) pateiktą rekomendaciją 1877(2009) „Pamiršti Europos žmonės: ilgą laiką perkeltųjų asmenų žmogaus teisių gynimas“;
9. pabrėžia, kad iš tiesų reikia stengtis siekiant sudaryti sąlygas ilgalaikiai taikai; prašo atitinkamas valdžios institucijas vengti provokuojančios politikos ir retorikos, kurstančių pareiškimų ir manipuliavimo istorija; ragina Armėnijos ir Azerbaidžano vadovus veikti atsakingai, vengti aštrių kalbų ir atlikti paruošiamąjį darbą tam, kad visuomenė pripažintų ir visiškai suprastų visapusiško sprendimo privalumus;
10. mano, jog reikėtų skubiai atsisakyti pozicijos, kad į Kalnų Karabacho teritoriją įeina visos okupuotos Azerbaidžano žemės; pažymi, kad nustatytas laikinas Kalnų Karabacho statusas galėtų būti tinkamas sprendimas, kol bus nustatytas galutinis statusas, ir kad šis sprendimas galėtų būti laikinas taikaus armėnų ir azerbaidžaniečių bendruomenių regione sambūvio ir bendradarbiavimo pagrindas;
11. pabrėžia, kad neatskiriama bet kokio konflikto sprendimo dalis – saugumo visiems

užtikrinimas; pripažįsta atitinkamų taikos palaikymo susitarimų, kurie apima karinius ir civilinius aspektus, sudarytų atsižvelgiant į tarptautinius žmogaus teisių standartus, svarbą; ragina Tarybą iširti galimybę paremti taikos procesą siunčiant bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) misijas, įskaitant didelę stebėjimo vietoje misiją, kurios, radus politinį sprendimą, galėtų palengvinti tarptautinių taikos palaikymo pajėgų įsteigimą;

Armėnijos ir Turkijos draugiškų santykių atnaujinimas

12. džiaugiasi, kad pasirašyti protokolai dėl diplomatinių Armėnijos ir Turkijos santykių užmezgimo ir plėtojimo, įskaitant ketinimą atidaryti bendrą sieną; ragina abi šalis pasinaudoti šia galimybe savo santykiams pataisyti numatant per pagrįstą laikotarpį ratifikuoti ir be išankstinių sąlygų įgyvendinti minėtuosius protokolus; pabrėžia, kad Armėnijos ir Turkijos draugiškų santykių atnaujinimas ir ESBO Minsko grupės derybos yra atskiri procesai, kurių eiga turėtų būti susijusi su skirtingomis loginėmis prielaidomis; vis dėlto pažymi, kad bet kurio vieno iš šių dviejų procesų pažanga galėtų turėti plataus masto ir, ko gero, labai pozityvių pasekmių visame regione;

Konfliktai Gruzijoje

13. primena, kad besąlygiškai remia Gruzijos teritorinį vientisumą ir tarptautiniu mastu pripažintų jos sienų nepažeidžiamumą, taip pat remia nuolatinės Gruzijos valdžios institucijų pastangas išspręsti savo vidaus konfliktus Abchazijoje ir Pietų Osetijoje; džiaugiasi, kad pateiktas Tagliavini pranešimas ir pritaria pagrindinėms jame pateiktoms pastaboms ir išvadoms; tikisi, kad šiame pranešime pateikta išsamia informacija apie bendrą padėtį gali naudotis Tarptautinis baudžiamasis teismas teisminių procedūrų metu ir atskiri piliečiai, kai tiriami Europos žmogaus teisių konvencijos pažeidimai; pritaria ES stebėjimo misijos (ESSM) įgaliojimams; ragina juos toliau pratęsti ir visiškai įgyvendinti; atkreipia dėmesį į tai, kad Rusija ir okupuotų teritorijų, kurias iš tiesų kontroliuoja Rusija, *de facto* valdžios institucijos blokuoja dalies jų įgyvendinimą;
14. su pasitenkinimu pažymi, kad tarptautinė bendruomenė beveik vieningai atmeta vienašalę Pietų Osetijos ir Abchazijos nepriklausomybės deklaraciją, ir ragina visas šalis laikytis 2008 m. sudaryto Paliaubų susitarimo ir užtikrinti saugų ir laisvą Europos Sąjungos stebėjimo misijos (ESSM) darbuotojų, esančių konflikto vietoje, judėjimą ir ragina Rusiją įvykdyti savo įsipareigojimą išvesti karines pajėgas į pozicijas, kuriose jos buvo prieš 2008 m. rugpjūčio mėn. karo pradžią;
15. ragina Rusiją gerbti Gruzijos teritorinį vientisumą ir tarptautiniu mastu pripažintų jos sienų nepažeidžiamumą ir todėl griežtai smerkia Rusijos Federacijos sprendimą pripažinti separatistinių Pietų Osetijos ir Abchazijos regionų nepriklausomybę, nes tai prieštarauja tarptautinei teisei; labai susirūpinęs atkreipia dėmesį į Rusijos Federacijos ir Abchazijos *de facto* valdžios institucijų 2010 m. vasario 17 d. susitarimą dėl Rusijos karinės bazės Abchazijoje steigimo be Gruzijos vyriausybės sutikimo ir pažymi, kad toks susitarimas prieštarauja 2008 m. rugpjūčio 12 d. ir rugsėjo 8 d. paliaubų susitarimams;
16. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti visų separatistiniuose regionuose gyvenančių žmonių saugumą ir teises, svarbu skatinti gerbti etninių gruzinų teisę grįžti užtikrinant jiems saugias ir orumo nežeminančias grįžimo sąlygas, nutraukti priverstinio pasų išdavimo procesą, sumažinti geležinės uždangos tipo *de facto* sienų ir sudaryti galimybę ES ir

kitiems tarptautiniams veikėjams padėti abiejų regionų žmonėms; pabrėžia, kad šiomis aplinkybėmis reikia aiškiau nustatyti trumpalaikius ir ilgalaikius tikslus; skatina Gruziją toliau įgyvendinti savo veiksmų planą, susijusį su šalies viduje perkeltaisiais asmenimis, ir padėti šalies viduje perkeltiesiems asmenims (angl. IDP) savo teritorijoje;

17. pabrėžia, kad reikia atkreipti dėmesį į šių konfliktų Gruzijos ir Abchazijos, taip pat Gruzijos ir Pietų Osetijos aspektus ir užtikrinti, kad būtų vienodai atsižvelgta į visų susijusių gyventojų teises ir interesus; pabrėžia, kad Abchazijos ir Pietų Osetijos izoliacija trukdytų išspręsti konfliktą, ir pritaria 2010 m. sausio 27 d. patvirtintai valstybės strategijai dėl dalyvavimo bendradarbiaujant; skatina Gruzijos valdžios institucijas rengiant šios strategijos įgyvendinimo veiksmų planą konsultuotis su visais suinteresuotais asmenimis; pabrėžia pasitikėjimą stiprinančių priemonių ir žmonių ryšių konflikto metu svarbą; be to, skatina ES remti nuo konflikto nukentėjusių žmonių laisvo asmenų judėjimo palei administracines sienas projektus;
18. mano, kad tarptautinės derybos Ženevoje labai svarbios, nes jos vienintelis forumas, kuriame atstovaujama visoms konflikto šalims ir kuriame trys pagrindiniai tarptautiniai veikėjai – ES, ESBO ir JT – glaudžiai bendradarbiauja siekdami saugumo ir stabilumo regione; apgailestauja dėl to, kad kol kas šis forumas nepadėjo pasiekti esminių rezultatų ir kad vis dar ties paliaubų linija vyksta incidentai, nepaisant taikomo incidentų prevencijos ir reagavimo į juos mechanizmo; ragina šalis kiek įmanoma labiau naudotis minėtoju mechanizmu ir jo teikiamomis galimybėmis šalių tarpusavio pasitikėjimui stiprinti; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją (Vyriausiąjį įgaliotinį bendrai užsienio ir saugumo politikai) dėti visas įmanomas pastangas tam, kad šioms deryboms būtų suteiktas naujas impulsas siekiant pakankamai stabilizuoti padėtį ir visiškai įgyvendinti 2008 m. Paliaubų susitarimą;

Pažanga siekiant demokratijos ir pagarbos žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principams

19. pabrėžia, kad pagarba demokratizacijai, tinkamam valdymui, politiniam pliuralizmui, teisinės valstybės principams ir žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms itin svarbi nustatant būsimus Armėnijos, Azerbaidžano ir Gruzijos santykius su EU; ragina šias šalis vėl stengtis visapusiškai įgyvendinti EKP veiksmų planus ir ragina Komisiją ir toliau padėti šioms šalims siekti minėto tikslo; yra susirūpinęs dėl Pietų Kaukazo regiono šalių pasiektos ribotos pažangos šioje srityje, apie kurią galima spręsti iš Komisijos 2009 m. pažangos ataskaitų ir Europos Tarybos rekomendacijų; džiaugiasi pradėtu ES ir Gruzijos bei Armėnijos dialogu dėl žmogaus teisių ir ragina Azerbaidžaną ir ES užbaigti diskusijas dėl lygiavertės bendradarbiavimo struktūros;
20. pabrėžia, kad svarbu dar aktyviau dalyvauti vykdant demokratines reformas ir kad esminis vaidmuo tenka politiniam dialogui ir bendradarbiavimui, nes tai pagrindas siekiant nacionalinio sutarimo; pabrėžia, kad skatinant demokratijos ir teisinės valstybės vystymąsi svarbu stiprinti labiau nepriklausomas, skaidrias ir demokratiškas institucijas, taip pat didinti teismų nepriklausomumą, stiprinti parlamentinę vykdomosios valdžios kontrolę ir užtikrinti demokratinę valdžios perdavimą, remti ir stiprinti pilietinės visuomenės vaidmenį ir plėtoti žmonių ryšius; atkreipia dėmesį į lėtą demokratizacijos pažangą, nepaisant prisiimtų įsipareigojimų;
21. pažymi, kad regione vis dar plačiai paplitusi korupcija, ir ragina valdžios institucijas

sugriežtinti kovos su ja priemonės, kadangi ji kelia grėsmę ekonomikos augimui ir socialiniam ir politiniam vystymuisi šiose šalyse; daugiau dėmesio reikėtų skirti kovai su monopolijomis, taip pat valstybės tarnybų personalo atrankai; džiaugiasi Gruzijos padaryta pažanga kovos su korupcija srityje;

22. atkreipia dėmesį į neseniai šio regiono šalyse vykusius rinkimus; akcentuoja laisvų ir teisingų rinkimų, kurie turi būti vykdomi laikantis tarptautinių įsipareigojimų ir standartų, svarbą ir būtinybę siekiant, kad šios šalys ir toliau stengtųsi priimti ir įgyvendinti reformas, kurios padėtų pasiekti minėtųjų standartų, taip pat padėtų stiprinti porinkiminės kontrolės priemones ir užtikrinti tinkamą tyrimą ir atsakomybę už bet kokią prievartą laikotarpiu po rinkimų; pabrėžia ES vaidmenį teikiant techninę pagalbą ir užtikrinant tarptautinę ir nepriklausomą rinkimų stebėseną; patvirtina poziciją, kad ES nepripažįsta konstitucinio ir teisinio pagrindo, kuriuo remiantis vykdomi rinkimai separatistiniuose regionuose, ir gina politines perkeltųjų asmenų teises;
23. mano, kad išraiškos laisvė turi būti pagrindinė laisvė ir principas, taip pat mano, kad labai svarbus žiniasklaidos vaidmuo, ir pabrėžia, kad žiniasklaida turi būti laisva ir nepriklausoma; yra susirūpinęs dėl išraiškos laisvės suvaržymų ir žiniasklaidos pliuralizmo stokos Pietų Kaukazo šalyse ir ragina valdžios institucijas užtikrinti žodžio laisvę ir žiniasklaidos pliuralizmą; smerkia tai, kad nuolat bauginami žiniasklaidos atstovai ir prie jų priekabiuojama, kad žurnalistai puldinėjami, kankinami ir su jais netinkamai elgiamasi; mano, kad kompetentingos profesinės institucijos turi gerinti ir stiprinti savireguliacijos principus ir priemones, kurie yra svarbus žodžio laisvės elementas;
- yra susirūpinęs dėl išpuolių prieš žurnalistus Armėnijoje ir ypač dėl tebesitęsiančio opozicijos žurnalisto Nikolo Pašiniano sulaikymo, nepaisant 2009 m. birželio 18 d. paskelbtos amnestijos;
 - yra susirūpinęs dėl žiniasklaidos padėties Afganistane blogėjimo; džiaugiasi tuo, kad 2009 m. gruodžio 25 d. prezidentas paskelbė amnestiją 99 kaliniams, tačiau smerkia tai, kad buvo sulaikyti ir nuteisti du jauni aktyvistai ir interneto dienoraščių autoriai, Eminas Milli ir Adnanas Hajizade; taigi ragina juos išlaisvinti;
 - ragina Gruzijos valdžios institucijas paaiškinti padėtį, susijusią su žiniasklaidos priemonių nuosavybe ir žiniasklaidos licencijų suteikimu; atkreipia dėmesį į Gruzijos parlamento iniciatyvą išplėsti visuomeninio transliuotojo tarybą tam, kad į ją patektų daugiau opozicijos ir pilietinės visuomenės atstovų, ir tikisi sulaukti rezultatų šioje srityje;
24. mano, kad privaloma užtikrinti susirinkimų laisvę, kuri yra būtina siekiant kurti laisvą, demokratinę ir aktyvią visuomenę; susirūpinęs atkreipia dėmesį į tiesioginius ir netiesioginius sunkumus, su kuriais susiduria besitelkianti pilietinė visuomenė, ir į tai, kad priimami įstatymai ir vadovaujamosi tokia praktika, kurie galėtų netiesiogiai riboti susirinkimo laisvę, taip pat skatinti administracinį priekabiavimą mokesčių klausimais; pabrėžia svarbą pilietinės visuomenės vaidmenį šio regiono demokratizacijos, taikos ir susitaikymo procese;
25. ragina šio regiono šalis aktyviai dalyvauti ES ir Europos Rytų kaimynystės parlamentinės asamblėjos (EURONEST) darbe ir kiek įmanoma naudotis jos teikiamomis daugiašalio ir dvišalio keitimosi nuomonėmis bei teisės aktų suderinimo su ES standartais ir

demokratinų reformų parlamentinės kontrolės galimybėmis; šiomis aplinkybėmis pažymi, kad būtinas intensyvesnis šio regiono šalių parlamentų narių dialogas; tikisi, kad tai galėtų suteikti pagrindą dvišaliams Armėnijos ir Azerbaidžano parlamentų narių susitikimams siekiant pradėti parlamentinį dialogą, kuriame dalyvautų Europos Parlamento nariai; be to, ragina suinteresuotų ES valstybių narių parlamentus ir Europos Parlamentą plėsti parlamentinį bendradarbiavimą su šio regiono parlamentais siekiant stiprinti jų vaidmenį ir politikos formavimo gebėjimus;

Ekonominio ir socialinio vystymosi klausimai

26. mano, kad siekiant optimaliai vystyti šiuos sektorius ir užtikrinti stabilumą regione būtinas glaudesnis bendradarbiavimas regionų lygmeniu, taip pat su ES tokiuose sektoriuose, kaip ekonomika, transportas, energetika ir aplinka, vis dėlto minėtasis bendradarbiavimas visame regione taip pat turėtų apimti žmogiškąjį kapitalą, kaip ilgalaikę investiciją; džiaugiasi tuo, kad visos trys šalys naudojasi ES bendra lengvatų sistema (GSP), ir atkreipia dėmesį į tai, kad už tvarų vystymąsi ir gerą valdymą jos visos turi teisę į GSP+; pažymi, kad, siekiant toliau skatinti mobilumą regione ir ES, būtinas regionų bendradarbiavimas teismų ir policijos srityse ir integruotos sienų valdymo sistemos sukūrimas; apgailestauja dėl to, kad neišspręsti konfliktai vis dar trukdo įgyvendinti regioninius projektus, kuriuose dalyvauja visos trys šalys;
27. pabrėžia, kad labai svarbu sukurti verslui palankias sąlygas ir vystyti privatų sektorių; pažymi, kad pažymėtinas Azerbaidžano ekonomikos augimas visų pirma paremtas pajamomis už naftą ir dujas; remia reformos eigą, dėl kurios ekonomika tampa patrauklesne užsienio investuotojams; skatina Azerbaidžano valdžios institucijas spartinti derybas dėl narystės Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO) ir ragina Komisiją toliau remti Azerbaidžaną stojimo į PPO procese; džiaugiasi pažanga, padaryta įgyvendinant ekonomikos reformas Armėnijoje ir Gruzijoje; vis dėlto pažymi, kad Armėnijos ir Gruzijos ekonomikos vystymąsi paveikė visuotinė ekonomikos krizė, ir džiaugiasi dėl to, kad 2009 m. pabaigoje ES priėmė sprendimą šioms dviem šalims teikti makrofinansinę pagalbą;
28. yra susirūpinęs dėl karinių ir gynybos išlaidų Pietų Kaukaze ir dėl karinių arsenalų kaupimo; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl šių išlaidų iš nacionalinių biudžetų labai sumažėja finansinių išteklių, kuriuos reikėtų skirti skubesnėms problemoms spręsti, pvz., skurdui mažinti, socialinei apsaugai ir ekonomikai vystyti; atsižvelgdamas į tai, ragina Tarybą ir Komisiją užkirsti kelią tam, kad ES makrofinansinė pagalba nebūtų netiesiogiai naudojama karinio potencialo regione didinimui finansuoti;
29. atkreipia dėmesį į strateginę geopolitinę Pietų Kaukazo padėtį ir vis didėjančią šio regiono, kaip energijos, transporto ir ryšių koridoriaus, jungiančio Kaspijos jūros regioną ir Centrinę Aziją su Europa, svarbą; taigi mano, kad visų svarbiausia teikti pirmenybę ES bendradarbiavimui su Pietų Kaukazu, ypač klausimais, susijusiais su energetika; pabrėžia šių trijų šalių, kaip svarbių energijos išteklių tranzito šalių, vaidmenį, taip pat jų svarbą siekiant įvairinti ES energijos tiekimo šaltinius ir trasas; atsižvelgdamas į tai, dar kartą primena, kad Europos Sąjunga, siekdama užtikrinti politinį stabilumą regione, turėtų imtis konkrečių veiksmų; palankiai vertina Azerbaidžano ir Gruzijos pasirengimą regione toliau aktyviai skatinti rinka pagrįstą energijos tiekimą ir tranzito įvairinimą; labai rekomenduoja

dalyvaujančioms šalims ir Komisijai įtraukti Armėniją į atitinkamus transporto ir energijos projektus, įgyvendinamus šiame regione;

30. pripažįsta, kad regionas svarbus ES bendradarbiavimui energetikos srityje ir energetiniam saugumui užtikrinti, ypač atsižvelgiant į Pietų koridoriaus kūrimą („Nabucco“ ir „White Stream“ projektai); pabrėžia, kad svarbu stiprinti ES ir Azerbaidžano partnerystę energetikos srityje ir kad Azerbaidžano energijos išteklių labai vertingi ir svarbūs šalies ekonomikos vystymuisi; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti, kad nauda, gaunama eksploatuojant natūralius išteklius, būtų paskirstoma tolygiai ir kad būtų investuojama į visos šalies vystymą sudarant galimybę pasirengti negatyviam poveikiui, kuris galimas sumažėjus naftos gamybos apimčiai; atkreipia dėmesį į stiprėjančią Azerbaidžano ir Rusijos partnerystę, ypač energetikos sektoriuje, ir šiomis aplinkybėmis džiaugiasi Azerbaidžano ketinimu įvairinti savo ekonomiką; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti šio regiono energetikos sektoriaus skaidrumą, kaip pagrindinę investuotojų pasitikėjimo sąlygą, ir palankiai atsiliepia apie tai, kad Azerbaidžanas dalyvauja Gavybos pramonės šakų skaidrumo iniciatyvoje (angl. EITI);
31. pripažįsta, kad labai svarbu kurti naujas infrastruktūras ir transporto koridorius, projektus, kuriais siekiama sujungti Kaspijos jūros ir Juodosios jūros regionus per Pietų Kaukazą arba iš Pietų Kaukazo, kaip jau minėta komunikate dėl antrosios strateginės energetikos politikos peržiūros; šiomis aplinkybėmis pritaria visoms iniciatyvoms, kurios padės gerinti gamintojų, vartotojų ir tranzito šalių dialogą, kuriam vykstant bus keičiamasi energijos reguliavimo sistemų ir tiekimo užtikrinimo teisės aktų rengimo patirtimi ir pažangiąja patirtimi, įskaitant skaidrumo ir solidarumo priemones ir perspėjimo apie energijos tiekimo pertrūkių priemonių rengimą; mano, kad tai susiję su reguliavimo sistemų konvergencija, rinkos integracija ir nediskriminuojamuoju režimu, taikomu tarpvalstybimėms perdavimo infrastruktūroms;
32. pabrėžia, kad svarbu skatinti taikyti energijos vartojimo efektyvumo priemones, investuoti į energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos šaltinių ir užtikrinti, kad būtų sprendžiami aplinkos apsaugos klausimai; pripažįsta, kad gyvybiškai svarbu užtikrinti tiekimo įvairovę ir tai galima pasiekti tik stiprinant bendradarbiavimą su kaimyninėmis valstybėmis; mano, kad Kaukazo regiono aplinkos apsaugos centras turėtų būti tinkamai finansuojamas ir remiamas siekiant, kad galėtų būti įgyvendinami patikimi tarpvalstybiniai projektai; mano, kad paskelbti Azerbaidžano planai, pagal kuriuos vyriausybė prioritetą teiks energijos iš alternatyvių energijos šaltinių gamybai vystyti, pagirtini, ir skatina siekti šio tikslo; palankiai vertina tai, kad Armėnija nusprendė sustabdyti branduolinę jėgainę Medzamore ir skatina Armėnijos valdžios institucijas ieškoti perspektyvių alternatyvių energijos tiekimo sprendimų, kaip prašo ES; pritaria Gruzijos vyriausybės pastangoms vystyti hidroenergijos sektorių ir pabrėžia ES paramos šioje srityje būtinybę;
33. mano, kad siekiant sukurti aktyvias demokratines visuomenes būtina skatinti socialinę sanglaudą ir socialinį dialogą, kuriame dalyvautų visi socialinės veiklos vykdytojai, skatinti lyčių lygybę ir moterų teises, investuoti į švietimą ir sveikatos apsaugą, gerinti žmogiškuosius išteklius ir užtikrinti tinkamą gyvenimo lygį; pritaria tam, kad trys šalys priėmė skurdo mažinimo programas ir skatina jas kruopščiai įgyvendinti;

ES strategijos link

34. džiaugiasi Rytų šalių partnerystėje ir atsižvelgia į pradėtas įgyvendinti susijusias iniciatyvas ir vykusių posėdžius; pabrėžia, jog siekiant, kad partnerystė būtų patikima, kartu turėtų būti pateikiami konkretūs projektai ir numatomos atitinkamos paskatos; ketina toliau plėtoti parlamentinį partnerystės aspektą;
35. džiaugiasi Rytų partnerystės teikiama galimybe gilinti dvišalius Pietų Kaukazo šalių ir ES santykius kuriant naujus sutartinius ryšius, t.y. pasirašant asociacijos susitarimus; pabrėžia, jog svarbu į tolesnius su dabartiniu veiksmy planu susijusius dokumentus įtraukti atitinkamas gaires ir standartus; primena, kad viena iš sąlygų deryboms pradėti – pakankamo demokratijos, teisėtumo ir žmogaus teisių lygio užtikrinimas, ir ragina Komisiją prirėikus teikti techninę pagalbą, kad šalys galėtų patenkinti šias išankstines sąlygas; visų pirma, kaip naujovišką priemonę, palankiai vertina Rytų partnerystės siūlomą išsamią institucijų kūrimo programą, kuri skirta būtent padėti šalims atitikti šias išankstines sąlygas; pakartoja, kad Europos Parlamentas turi išimtinę teisę būti nedelsiant ir išsamiai informuojamas apie visus derybų dėl asociacijos susitarimų etapus dar ir todėl, kad jis turės duoti savo sutikimą dėl jų sudarymo; tikisi, kad asociacijos susitarimų įgyvendinimas visose Pietų Kaukazo šalyse paspartins ekonomikos integracijos ir politinio bendradarbiavimo su ES procesą;
36. mano, kad EKP veiksmų planai ir jų įgyvendinimas suteikia esminį pagrindą, kai vertinama, kaip laikomasi įsipareigojimų ir kokia daroma dvišalių santykių su ES pažanga, ir kai svarstomas santykių, pagrįstų susitarimais su atitinkamomis šalimis, atnaujinimas; atkreipia dėmesį į Armėnijos ir Gruzijos įsipareigojimą įgyvendinti EKP veiksmų planus ir ragina Azerbaidžaną paspartinti savo pastangas šioje srityje; mano, kad Europos Parlamentas turėtų dalyvauti šiame procese; pažymi, kad šios trys šalys padarė skirtingą pažangą įgyvendinant atitinkamus EKP veiksmų planus; mano, kad derybose dėl naujų asociacijos susitarimų reikėtų atsižvelgti į šiuos skirtumus ir skirtingus tikslus, taip pat į regiono aspektą ir į tai, kad šalims turi būti taikomos vienodos sąlygos;
37. mano, kad turėtų būti tinkamai stiprinamas regioninis ES Pietų Kaukazo strategijos aspektas; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina papildomų finansinių išteklių skyrimą EKPP Rytų partnerystės regioninės plėtros programoms ir daugiašaliam bendradarbiavimui; ragina Komisiją, siekiant suteikti konkrečių paskatų šalių bendradarbiavimui ir pasitikėjimui stiprinti, numatyti regioninių ir tarpvalstybinių projektų ir programų, pvz., transporto, aplinkos, kultūros ir pilietinės visuomenės srityse, rinkinį, skirtą trimis Pietų Kaukazo šalimis;
38. primena, kad Pietų Kaukazo regiono šalys taip pat dalyvauja Juodosios jūros regiono sinergijos iniciatyvoje, pagal kurią skatinant regionų bendradarbiavimą tam tikrose srityse, įskaitant tarpvalstybinių programų įgyvendinimą, būtų prisidedama prie partnerių tarpusavio pasitikėjimo didinimo; pabrėžia Juodosios jūros regiono svarbą ir prašo Tarybos ir Komisijos, ir ypač VP/HR (Pirmininko pavaduotojas / Vyriausiasis įgaliotinis) plėtoti idėjas ir strategijas, skirtas visų Juodosios jūros regiono šalių bendradarbiavimui, taip pat jų ryšiams su Europos Sąjunga stiprinti; atsižvelgiant į tai, rekomenduoja įsteigti tam tikrą instituciją – Juodosios jūros regiono sąjungą;
39. dar kartą patvirtina, kad Rusijos Federacijos, Turkijos ir JAV pozicijos svarbios sprendžiant konfliktą Pietų Kaukaze; pažymi, kad plėtojant Rytų partnerystę nesiekama

izolijuoti Rusijos, bet, priešingai, siekiama skatinti visų susijusių šalių taiką, stabilumą ir tvarios ekonomikos pažangą viso regiono ir kaimyninių šalių labui;

Saugumo klausimai ir taikus konfliktų sprendimas

40. mano, kad būtina remti konfliktų sprendimo procesą ir kad ES padėtis tinkama siekiant didinti pasitikėjimą, remti atkūrimą ir atstatymą, taip pat suteikia galimybę padėti įtraukti su konfliktu susijusias bendruomenes; šiuo atžvilgiu itin svarbu sukurti piliečių dalyvavimui skirtą erdvę siekiant, kad bendradarbiautų ne tik vadovai, bet ir pilietinės organizacijos; be to, mano, kad būtina ir toliau skirti daug tarptautinio dėmesio visiems šio regiono konfliktams siekiant užtikrinti, kad jie būtų sparčiai sprendžiami; pripažįsta, kad regionų bendradarbiavimas – būtina sąlyga pasitikėjimui įgyti ir saugumui stiprinti atsižvelgiant į Europos kaimynystės politikos prioritetus; ragina visas šalis visapusiškai dalyvauti Rytų partnerystės daugiašalio bendradarbiavimo veikloje nesiejant bendradarbiavimo su siekiu galutinai išspręsti konfliktus;
41. pabrėžia galimo išaldytų konfliktų plitimo regione pavojų; atsižvelgdamas į tai, rekomenduoja Pietų Kaukaze įsteigti Saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją, kuri apimtų susijusias valstybes ir atitinkamus suinteresuotus regiono ir pasaulio veikėjus, siekiant parengti Pietų Kaukazo stabilumo paktą;
42. atkreipia dėmesį į dabartinį ES dalyvavimą šio regiono konfliktų sprendimo procese ir mano, kad įsigaliojusioje Lisabonos sutartyje pagrindžiamas svaresnis ES vaidmuo; visiškai pritaria ES specialiajam įgaliotiniui (ESSI) Pietų Kaukaze Peteriui Semneby; džiaugiasi Europos Sąjungos stebėjimo misijos (ESSM) Gruzijoje darbu ir ragina ES dėti daugiau pastangų siekiant įtikinti Rusiją ir atitinkamas *de facto* valdžios institucijas liautis kliudyti ESSM patekti į Pietų Osetiją ir Abchaziją; mano, kad dabar ES turi galimybę prisidėti prie Kalnų Karabacho konflikto sprendimo, ir pabrėžia, kad ES indėlis šioje srityje svarbus; todėl mano, kad ES neišvengiamai turi būti numatomas didesnis vaidmuo Minsko grupėje suteikiant ES įgaliojimą Prancūzijos atstovui, kuris yra vienas iš Minsko grupės pirmininkų; ragina Komisiją iširti galimybę teikti humanitarinę pagalbą ir paramą Kalnų Karabacho regione, taip pat šalies viduje perkeltiems asmenims ir pabėgėliams, palikusiems savo namus; ragina Komisiją ir ESSI P. Semneby apsvarstyti galimybę užtikrinti, kad pagalbos ir informacijos skleidimo programos, įgyvendinamos Abchazijoje ir Osetijoje, būtų įgyvendinamos taip pat ir Kalnų Karabache;
43. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją (Vyriausiąjį įgaliotinį bendrai užsienio ir saugumo politikai) atidžiai stebėti įvykių eigą regione ir aktyviai dalyvauti konflikto sprendimo procese; pripažįsta specialiojo įgaliotinio Pietų Kaukaze darbo svarbą ir tikisi, kad Vyriausiasis įgaliotinis užtikrins šio darbo tęstinumą ir nuoseklumą; skatina Tarybą apsvarstyti galimybę taikyti bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) priemones siekiant aktyviau dalyvauti taikos kūrimo ir konfliktų valdymo procesuose;
44. ragina Komisiją iširti galimybę teikti esminę finansinę ir techninę paramą priemonėms, kuriomis stiprinamas pasitikėjimas savo jėgomis ir skatinamas regiono tautų tarpusavio pasitikėjimas, įgyvendinti ir ragina dalyvauti visų regionų, nukentėjusių nuo konflikto, atkūrimo ir atstatymo veikloje, pvz., įgyvendinti pajamas duodančius projektus ir šalies viduje perkeltųjų asmenų ir į šalį grįžusių asmenų socialinės ir ekonominės integracijos, būsto atstatymo projektus ir projektus, kuriuos įgyvendinant reikia vykdyti dialogą ir

tarpininkauti, taip pat detalizuoti ir remti pilietinės visuomenės projektus, kuriais siekiama skatinti susitaikymą ir vietos bendruomenių ir pavienių gyventojų ryšius šiame regione;

Demokratizacija, žmogaus teisės ir teisinės valstybės principai

45. pritaria tam, kad ES teiktų finansavimą ir pagalbą šiame regione minėtiems principams ir procesams remti, ir mano, kad tokia ES pagalba turėtų būti teikiama atsižvelgiant į tam tikras politines sąlygas, kaip antai politinio dialogo, reformų ir demokratizacijos proceso pažangą; įspėja, kad vyriausybės gali piktnaudžiauti konfliktais siekdamos atitraukti tarptautinės visuomenės dėmesį nuo vidaus reikalų;
46. ragina Komisiją ir Tarybą užtikrinti, kad būtų laikomasi į politinių sąlygų rinkinius įrašytų įsipareigojimų, kaip antai specialaus Gruzijos vyriausybės įsipareigojimo suteikti naują impulsą vykdant demokratines reformas, įeinančias į ES po konflikto teikiamą pagalbą, dėl kurio Komisija ir Gruzija sutarė 2009 m. sausio mėn., ir nuolatos pranešti Europos Parlamentui apie daromą pažangą;
47. džiaugiasi Aukšto lygio ES patariamąsios grupės Armėnijos klausimais darbu; pritaria galimybei įgyvendinant Rytų šalių partnerystę skirti didesnę finansinę paramą, taip pat paramą, skirtą ruošimuisi deryboms dėl naujų asociacijos susitarimų su ES, ir ragina Komisiją išnagrinėti galimybę pasiūlyti specialią tokio pobūdžio pagalbą taip pat ir Azerbaidžanui ir Gruzijai;
48. mano, kad ypač daug dėmesio reikėtų skirti mažumų ir pažeidžiamų grupių teisėms, ir ragina Armėniją, Azerbaidžaną ir Gruziją įgyvendinti visuomenės švietimo žmogaus teisių srityje programas, kurios skatintų toleranciją, pliuralizmą ir įvairovę, taip pat pagarbą seksualinių mažumų ir kitų socialiai atskirtų ir niekinamų grupių teisėms;
49. yra susirūpinęs dėl to, kad „Eutelsat“ atsisakė transliuoti Gruzijos visuomeninio transliuotojo laidas rusų kalba, nes šis atsisakymas, regis, pagrįstas politiniais motyvais; pažymi, kad dėl minėto atsisakymo palydovinių transliacijų regiono rusakalbei auditorijai monopolis *de facto* paliekamas „Intersputnik“ ir jo pagrindiniam klientui „Gazprom media group“; pabrėžia, jog labai svarbu, kad demokratinėje ir pliuralistinėje visuomenėje nebūtų trukdoma nepriklausomos žiniasklaidos sklaidai;
50. pripažįsta galimą Rytų šalių partnerystės pilietinės visuomenės forumo, kuris skirtas iš tiesų pilietinei visuomenei ugdyti ir jos pozicijoms regiono valstybėse stiprinti, vaidmenį, ir ragina Komisiją užtikrinti, kad šis forumas gautų pakankamą finansinę paramą; atkreipia dėmesį į tai, kad labai svarbu finansuoti pilietinės visuomenės projektus, ir į vaidmenį, kuris ES delegacijoms tenka šiame regione atrenkant projektus, taip pat į galimą šių projektų svarbą skatinant santykius regiono lygmeniu;

Ekonominis bendradarbiavimas ir socialinis vystymasis

51. mano, kad ES turėtų toliau remti ekonominį vystymąsi, prekybą ir investicijas šiame regione ir kad prekybos politika yra pagrindinis politinio stabilumo ir ekonominės plėtros veiksnys, kuris padės sumažinti skurdą Pietų Kaukaze; mano, kad šiomis aplinkybėmis labai svarbus vaidmuo galėtų tekti šioms deryboms ir didelės ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės sukūrimui; ragina Komisiją apsvarstyti, kaip būtų galima padėti regiono

šalims pasirengti deryboms, dalyvauti derybose ir ateityje įgyvendinti susitarimus, taip pat vykdyti įsipareigojimus, susijusius su išsamiais ir visapusiškais laisvos prekybos susitarimais (IVLPS), kurie bus sudaryti ateityje, ir laiku pateikti išsamų šių susitarimų poveikio socialinei ir aplinkos sritims vertinimą; be to, ragina Pietų Kaukazo šalis apsvarstyti galimybę įsteigti jas apimančią laisvosios prekybos zoną;

52. atkreipia dėmesį į geopolitinę Armėnijos, Gruzijos ir Azerbaidžano padėtį Europos Sąjungos, ES šalies kandidatės Turkijos, Rusijos ir Irano atžvilgiu; mano, kad prekyba yra viena iš pagrindinių ES politikos sričių, kurią vykdant skatinamas politinis stabilumas, pagarba žmogaus teisėms, tvarus vystymasis ir gerovė, ir mano, kad dėl ES Pietų Kaukazo strategijos regioninio aspekto reikia prekybos susitarimų derybose taikyti regioninį požiūrį; ragina Komisiją nustatyti bendras ekonominių interesų sritis, kuriose būtų galima pašalinti skirtumus, skatinti dialogą ir regioninį bendradarbiavimą; ragina ES dėti daugiau pastangų ir labiau dalyvauti siekiant skatinti šio regiono integraciją, turint mintyje tai, kad Bendrija dabar turi išimtinę kompetenciją prekybos politikos srityje;
53. teigiamai vertina 2008 m. gegužės mėn. tyrimų dėl įgyvendinamumo Gruzijoje ir Armėnijoje išvadas, iš kurių matyti, kad išsamūs ir visapusiški laisvos prekybos susitarimai (IVLPS) šioms šalims ir ES duotų didelę ekonominę naudą, taigi Komisijai sudaromos galimybės pradėti parengiamąjį būsimų derybų dėl IVLPS etapą; ragina Gruziją, Armėniją ir Azerbaidžaną geriau įgyvendinti atitinkamus EKP veiksmų planus ir Komisijos rekomendacijas, visų pirma gerinant administracinius ir institucinius gebėjimus ir reglamentavimo reformų vykdymą (ypač atkreipiant dėmesį į prastą intelektinės nuosavybės apsaugą visose trijose valstybėse), nes tai yra vienos iš būtinausių išankstinių sąlygų norint veiksmingai įgyvendinti tokius ambicingus laisvos prekybos susitarimus (LPS) ir užtikrinti tvarų jų poveikį; mano, kad sudarius LPS su Gruzija, Armėnija ir Azerbaidžanu būtų galima ne tik paskatinti ekonomikos augimą, bet ir tikėtis didesnių užsienio investicijų, kurti naujas darbo vietas ir panaikinti skurdą;
54. primena, kad energetinis saugumas – visiems rūpimas klausimas; taigi ragina ES šiame regione labiau remti Europos standartus atitinkančius energetikos projektus, įskaitant projektus, kuriais skatinama efektyviai naudoti energiją ir vystyti alternatyvios energijos išteklius, taip pat skatinama glaudžiau bendradarbiauti energetikos klausimais ir stengtis kuo greičiau užbaigti dujotiekį „Nabucco“; be to, ragina Komisiją užtikrinti, kad įgyvendinant projektus, susijusius su energija ir transportu, Pietų Kaukaze būtų skatinami šių trijų šalių santykiai neišskiriant tam tikrų bendruomenių; dar kartą patvirtina Baku iniciatyvos ir atitinkamų jos programų, INOGATE ir TRACECA, svarbą;
55. pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti tinkamas sąlygas infrastruktūrai vystyti, politinis stabilumas būtinas tam, kad būtų patikimai ir be pertrūkio aprūpinama energijos ištekliais; šiomis aplinkybėmis primena, kad dvigubas energijos tiekimo koridorius, kurį sudaro Baku, Tbilisio ir Džeichano (BTC) ir Baku, Tbilisio ir Erzerumo (BTE) vamzdynai, padeda suartinti ES ir Kaspijos jūros regiono šalis; ragina atnaujinti galiojančius dvišalius susitarimus arba susitarimo memorandumus, sudarytus su trimis Pietų Kaukazo šalimis energetikos srityje, ir į juos įtraukti energetinio saugumo sąlygą, pagal kurią nustatomas elgesio kodeksas ir specialiosios priemonės, kurių reikėtų imtis sutrikus energijos tiekimui; mano, kad energijos tiekimo ir tranzito nuostatos turėtų būti aptariamose derybose dėl plataus masto asociacijos susitarimų su tomis šalimis;

56. primena tiesioginių žmonių kontaktų ir mobilumo programų, ypač skirtų jauniems žmonėms, svarbą, taip pat ir porinių programų su ES regionais ir vietos bendruomenėmis, kuriose gyvena plačias autonomijos teises turinčios tautinės mažumos, svarbą; mano, kad ypač reikėtų padidinti skaičių mobilumo programose dalyvaujančių studentų, dėstytojų ir mokslo darbuotojų; pritaria tam, kad sudaryti vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo ir readmisijos susitarimai su Gruzija, ir ragina Tarybą ir Komisiją daryti pažangą siekiant, kad būtų sudaryti vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo ir readmisijos susitarimai su Armėnija ir Azerbaidžanu;
57. dar kartą patvirtina, kad, atsižvelgiant į šio regiono svarbą ES ir į galimą ES vaidmenį skatinant tolesnę regiono vystymąsi ir jo konfliktų sprendimą, ES turi parengti Pietų Kaukazo strategiją;

*

* *

58. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojui (Sąjungos vyriausiasis įgaliojotinis bendrai užsienio ir saugumo politikai), Tarybai, Komisijai ir Armėnijos, Azerbaidžiano ir Gruzijos vyriausybėms bei parlamentams.

18.3.2010

TARPTAUTINĖS PREKYBOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užsienio reikalų komitetui

dėl būtinybės parengti ES Pietų Kaukazo strategiją
(2009/2216(INI))

Nuomonės referentas: Metin Kazak

PASIŪLYMAI

Tarptautinės prekybos komitetas ragina atsakingą Užsienio reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. atkreipia dėmesį į geopolitinę Armėnijos, Gruzijos ir Azerbaidžano padėtį atsižvelgiant į Europos Sąjungą, ES šalių kandidatę Turkiją, Rusiją ir Iraną, ir todėl mano, kad labai svarbu teikti aukščiausią prioritetą bendradarbiavimui su Pietų Kaukazu, ypač sprendžiant įšaldytus konfliktus, taip pat ekonominės ir prekybinės regiono plėtros, energetinio saugumo, politinio stabilumo ir demokratijos bei gero valdymo skatinimo srityse;
2. ragina Komisiją nustatyti bendras ekonominių interesų sritis, kuriose būtų galima pašalinti skirtumus, palengvinti dialogą ir skatinti regioninį bendradarbiavimą;
3. mano, kad prekyba yra viena iš pagrindinių ES politikos sričių, kurią vykdant skatinamas politinis stabilumas, žmogaus teisių paisymas, tvarus vystymasis ir gerovė Rytų partnerystės šalyse apskritai ir ypač Pietų Kaukazo regione;
4. mano, kad atsižvelgiant į regioninį ES Pietų Kaukazo strategijos aspektą, prekybos susitarimų derybose reikia taikyti regioninį požiūrį;
5. teigiamai vertina 2008 m. gegužės mėn. įgyvendinamumo tyrimų, susijusių su Gruzija ir Armėnija, išvadas, kuriose teigiama, kad išsamūs ir visapusiški laisvos prekybos susitarimai (IVLPS) duos didelės ekonominės naudos šioms šalims ir ES, taigi Komisijai sudaromos galimybės žengti pirmuosius žingsnius dėl būsimų derybų dėl IVLPS; ragina Azerbaidžaną kuo skubiau baigti stojimo į PPO procesą, nes narystė PPO yra viena iš būtinų sąlygų, kurių neįvykdžius negali būti pradėtos derybos dėl LPS; ragina Komisiją teikti Azerbaidžanui techninę pagalbą, kad būtų galima baigti jo stojimo į PPO procesą;

ragina Gruziją, Armėniją ir Azerbaidžaną pagerinti atitinkamų EKP veiksmų planų ir Komisijos rekomendacijų įgyvendinimą, visų pirma tobulinant administracinius ir institucinius gebėjimus ir priežiūros reformų vykdymą (ypač atkreipiant dėmesį į prastą intelektinės nuosavybės apsaugą visose trijose valstybėse), nes tai yra vienos iš būtinausių išankstinių sąlygų norint veiksmingai įgyvendinti tokius ambicingus LPS ir užtikrinti jų tvarų poveikį;

6. ragina Komisiją tinkamais techninės pagalbos mechanizmais padėti stiprinti Pietų Kaukazo valstybių finansų ir bankininkystės sistemą, kad būtų galima patenkinti verslo subjektų ir investuotojų poreikius;
7. mano, kad asociacijos susitarimų sudarymas ateityje, taip pat galimas IVLPS su kiekviena iš šių šalių sudarymas būtų pirmas žingsnis siekiant paskatinti parengti panašų, kaip LPS tinklą tarp šių šalių ir sukurti įvairialypę šių valstybių laisvos prekybos erdvę, siekiant sustiprinti regioninę integraciją; ragina Komisiją remti ir stiprinti vietos ir regioninių valdžios institucijų dalyvavimą tarpvalstybiniame bendradarbiavime, siekiant gerinti bendradarbiavimą ir nustatyti teisėkūros pagrindą, sudarantį galimybes veikti;
8. mano, kad sudarius LPS su Gruzija, Armėnija ir Azerbaidžanu būtų galima ne tik paskatinti ekonominį augimą, bet ir padidinti užsienio investicijas, kurti naujas darbo vietas ir panaikinti skurdą;
9. teigiamai vertina kai kurių regioninio bendradarbiavimo organizacijų, visų pirma Juodosios jūros regiono ekonominio bendradarbiavimo organizacijos pastangas, skirtas Pietų Kaukazo regiono integracijai stiprinti; ragina ES dėti daugiau pastangų ir labiau dalyvauti, siekiant skatinti minėtojo regiono integraciją, turint mintyje tai, kad Bendrija dabar turi išimtinę kompetenciją prekybos politikos srityje.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	17.3.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 21 - : 1 0 : 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Joe Higgins, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Catherine Bearder, George Sabin Cutaş, Salvatore Iacolino, Libor Rouček, Michael Theurer, Jarosław Leszek Wałęsa
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Sylvie Guillaume

PRIEDAS

PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT EΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU EURÓPSKY PARLAMENT
EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROOPAPARLAMENTET

PRAMONĖS, MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR ENERGETIKOS KOMITETAS

Pirmininkas

Gabriele Albertiniui
Užsienio reikalų komitetui
pirmininkui

Ref.: D(2009)70478
HC/ac

Briuselis,

ES Pietų Kaukazo strategija

Gerb. Pirmininke,

Jūsų vadovaujamas komitetas šiuo metu rengia su teisėkūra nesusijusį pranešimą savo iniciatyva dėl ES Pietų Kaukazo strategijos (2009/2216 (INI)).

Atsižvelgdamas į tai, kad šis dokumentas svarbus energetikos požiūriu, ITRE komitetas 2009 m. lapkričio 24 d. paprašė Komitetų pirmininkų sueigos pateikti nuomonę, kurią Pirmininkų sueiga patvirtino 2009 m. gruodžio 17 d.

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos (ITRE) komiteto koordinatoriai, atsižvelgdami į trumpą terminą, dėl laiko stokos ir didelio komiteto darbo krūvio 2010 m. sausio mėn. ir kandidatų į Komisijos narius klausymų organizavimo, nusprendė nerengti formalios nuomonės dėl pranešimo projekto.

Vis dėlto 2009 m. gruodžio 2 d. posėdyje koordinatoriai nusprendė pateikti nuomonę laišku.

Taigi prašau Jus savo pasiūlyme dėl rezoliucijos atsižvelgti į šiuos pasiūlymus:

- 1) pažymi Pietų Kaukazo regiono – Gruzijos, Armėnijos, Azerbaidžano – kaip pagrindinės tiekimo zonos užtikrinant ES energijos tiekimo įvairovę ir saugumą, taip pat aprūpinant naftos ir dujų išteklių tranzito iš Kaspijos jūros baseino į Centrinę Aziją koridorių, strateginę svarbą; taip pat atkreipia dėmesį į galimą svarbų įnašą vystant Azeri gamtinių dujų telkinį Shah Deniz II etapu laikotarpiu iki 2015 m, ir dujotiekius, kurie varžosi dėl šių išteklių;
- 2) pabrėžia esamų naftos ir dujų vamzdynų, Baku ir Supsa, taip pat Baku, Tbilisio ir Džeichano (BTC) naftotiekio ir Pietų Kaukazo gamtinių dujų dujotiekio (Baku, Tbilisio ir Erzurumas), svarbą įvairinant tiekimo iš Azerbaidžano, Kazachstano, Turkmėnistaną ir Uzbekijos galimybes;
- 3) pripažįsta, kad labai svarbu kurti naujas infrastruktūras ir transporto koridorius, kurie padėtų įvairinti tiekėjus ir tiekimo trasas, pvz., „Nabucco“, Kaspijos jūros regiono dujotiekis, Turkijos, Graikijos ir Italijos jungiamasis dujotiekis, „White Stream“ projektas, INOGATE (tarptautinis naftos ir dujų transportavimas į Europą) bei TRACECA (Europą, Kaukazą ir Aziją jungiantis transporto koridorius), projektus, kuriais siekiama sujungti Kaspijos jūros ir Juodosios jūros regionus per Pietų Kaukazą arba iš Pietų Kaukazo, kaip jau minėta komunikate dėl antrosios strateginės energetikos politikos peržiūros;
- 4) pabrėžia, kad investuotojų pasitikėjimas priklauso nuo skaidraus ir nuoseklaus valdymo, duomenų apie naftos ir dujų išteklius, gamybos pajėgumus ir transporto infrastruktūras skaidrumo, taip pat nuo bendro politinio stabilumo regione; yra susirūpinęs dėl to, kad po 2008 m. konflikto Gruzijoje dėl politinės rizikos Pietų Kaukaze daugėja sunkumų ir didėja infrastruktūros projektų šiame regione kaina;
- 5) pabrėžia, kad siekiant užtikrinti tinkamas sąlygas infrastruktūrai vystyti politinis stabilumas būtinas tam, kad būtų patikimai ir be pertrūkio aprūpinama energijos ištekliais; šiomis aplinkybėmis primena, kad dvigubas energijos tiekimo koridorius, kurį sudaro Baku, Tbilisio ir Džeichano (BTC) ir Baku, Tbilisio ir Erzurumo (BTE) vamzdynai, padeda suartinti ES ir Kaspijos jūros regioną;
- 6) atsižvelgdamas į tai primena, kad nuo 2004 m. birželio mėn. Pietų Kaukazo regionas įtrauktas į Europos kaimynystės politiką, ir ypač džiaugiasi Tarybos 2009 m. gruodžio mėn. išvadamis dėl Pietų Kaukazo, kuriose dar kartą patvirtinami principai, numatyti bendroje deklaracijoje, priimtoje 2009 m. gegužės 7 d. Prahos Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikime, kurio metu, kaip konkreti Europos kaimynystės politikos rytų dimensija, įsteigta Rytų šalių partnerystė, apimanti tris Pietų Kaukazo regiono šalis;
- 7) visiškai pritaria pasiūlymui įsteigti ES ir Rytų kaimynystės parlamentinę asamblėją (EURONEST), kuri būtų paskirtoji Rytų partnerystės parlamentinė institucija; mano, kad Europos Parlamentas turi atlikti konkretų vaidmenį skatinant arba patvirtinant partnerių energetikos politikos derinimo gaires;
- 8) skatina daugiašalį bendradarbiavimą, kuris vyks įgyvendinant Rytų šalių partnerystės 3 platformą „Energetinis saugumas“, siekiant didinti ES ir šalių partnerių energetinį saugumą ilgalaikio energijos tiekimo ir tranzito srityse; toliau laikosi reguliavimo sistemos, susijusios su keturiais pagrindiniais tikslais, patvirtintais energetinio solidarumo ir saugumo priemonių, infrastruktūros plėtros, jungiamųjų linijų ir tiekimo įvairinimo, energijos naudojimo efektyvumo ir energijos iš atsinaujinančių šaltinių naudojimo skatinimo srityse;
- 9) šiomis aplinkybėmis pritaria visoms iniciatyvoms, kurios padės gerinti gamintojų bei vartotojų ir tranzito šalių dialogą, kuriam vykstant bus keičiamasi energijos reguliavimo

sistemų ir tiekimo užtikrinimo teisės aktų rengimo patirtimi ir pažangiąja patirtimi, įskaitant skaidrumo ir solidarumo priemones ir perspėjimo apie energijos tiekimo pertrūkius įspėjimo priemones; mano, kad tai susiję su reguliavimo sistemų konvergencija, rinkos integracija ir nediskriminuojamuoju režimu, taikomu tarpvalstybimėms perdavimo infrastruktūroms;

10) skatina regionų bendradarbiavimą plėtojant energijos rinkas ir džiaugiasi Rytų partnerystės ir kitų šiuo metu pagal INOGATE programą, vykdomą remiant Baku iniciatyvą, ir pagal Juodosios jūros sinergijos iniciatyvą įgyvendinamų iniciatyvų papildomumu; mano, kad sinergijos su regioninėmis programomis būtų galima pasiekti įgyvendinant pavyzdinę iniciatyvą dėl regioninių elektros rinkų skatinimo, didesnio energijos naudojimo efektyvumo ir energijos iš atsinaujinančių šaltinių naudojimo, ir siekia parengti konkretų metodą perdavimo sistemų operatorių (PSO), reguliavimo institucijų bendradarbiavimui stiprinti ir veiksmingam tinklo prieigos sąlygų suderinimo procesui, taip pat ir suderintoms perdavimo ir tranzito taisyklėms užtikrinti;

11) mano, kad veiklai, vykdomai įgyvendinant pavyzdinę iniciatyvą dėl energijos tiekimo ir tranzito trasų įvairinimo, užtikrinančią politinę paramą kuriant Pietų koridorių, ir skirtai nustatyti tinkamus jungiamųjų linijų ir infrastruktūros projektus, galėtų būti naudingas ilgalaikis planavimas, atliekamas rengiant Europos 10 metų tinklų plėtros planą, ir šiuo metu vykdoma Transeuropinių energetikos tinklų (TEN-E) gairių peržiūra;

12) ragina atnaujinti galiojančius dvišalius susitarimus arba Susitarimo memorandumą, sudarytą su trimis Pietų Kaukazo šalimis energetikos srityje, ir įtraukti energetinio saugumo sąlygą, pagal kurią nustatomas elgesio kodeksas ir specialiosios priemonės, kurių reikėtų imtis sutrikus energijos tiekimui; mano, kad energijos tiekimo ir tranzito nuostatos turėtų būti aptariamose derybose dėl plataus masto asociacijos susitarimų su tomis šalimis;

Tikiuosi, kad šiuo būdu pateikta ITRE komiteto nuomonė bus naudinga priimant galutinį pranešimą.

Pagarbiai

Herbert Reul

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	8.4.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 53 -: 1 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Gabriele Albertini, Elmar Brok, Mário David, Marietta Giannakou, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Andreas Mölzer, Raimon Obiols, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Hannes Swoboda, Charles Tannock, Inese Vaidere, Kristian Vigenin
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Laima Liucija Andrikienė, Elena Băsescu, Adam Bielan, Diogo Feio, Elisabeth Jeggle, Metin Kazak, Evgeni Kirilov, Norbert Neuser, Tomasz Piotr Poręba, Vittorio Prodi, Marietje Schaake, György Schöpflin, Traian Ungureanu
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Marije Cornelissen, Franziska Keller, Marek Henryk Migalski, Michail Tremopoulos